

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Мукачівська міська рада
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II**

Наука та освіта: актуальні проблеми досліджень на сучасному етапі

**Збірник тез доповідей за матеріалами
Всеукраїнської науково-практичної конференції**

**Мукачево
19-20 травня 2016 року**

УДК 001+37(063)
ББК 72+74
Н 34

*Рекомендовано до друку
Вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 12 від «26» квітня 2016 р.)*

Наука та освіта: актуальні проблеми досліджень на сучасному етапі : збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції, 19-20 травня 2016 р., Мукачево / Ред.кол. : Т.Д.Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево : Вид-во МДУ, 2016. – 379 с.

ISBN 978-966-97506-8-6

У збірнику представлено тези доповідей учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «Наука та освіта: актуальні проблеми досліджень на сучасному етапі». Учасниками конференції обговорено проблеми педагогічної та психологічної освіти в умовах євроінтеграції, історичні, філософські та правові питання розвитку науки та освіти в третьому тисячолітті, сучасні тенденції в економіці та управлінні, особливості туристично-рекреаційної роботи в освітньому процесі ВНЗ, актуальні проблеми сучасних технологій виробництва та сфери обслуговування.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д.психол.н., професор (голова), **Гоблик В.В.** – д.е.н., доцент, **Папп В.В.** – д.е.н., професор, **Кобаль В.І.** – к.пед.н., доцент, **Максютова О.В.** – начальник НВВНТ.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

ISBN 978-966-97506-8-6

© Мукачівський державний університет, 2016

ПОПОВИЧ Н. Ф. Структура літературно-художніх антропонімів у драматичних творах Г. Квітки-Основ'яненка.....	181
РУСИН Н. М. Розвиток логіко-математичних здібностей у дітей дошкільного віку.....	183
РЯБУХА А. Ю. Організація і зміст педагогічного експерименту перевірки ефективності моделі формування готовності майбутніх учителів природничо-математичних дисциплін до застосування мультимедійних технологій.....	185
СЕРДЮК З. О. Особливості вивчення математики в гімназіях Польської Республіки.....	187
ТЕЛИЧКО Н. В. Роль педагогічного емпанерменту у формуванні педагогічної майстерності вчителів початкової школи.....	189
ТЕЛИЧКО Н. В., БОДНАРЮК В.В. Проектна технологія як засіб реалізації компетентнісно орієнтованого підходу у навчанні англійської мови.....	190
ТЕЛИЧКО Н. В., КОПЧА Ю.М. Формування англомовної комунікативної компетенції молодших школярів з використанням ігрових форм навчання.....	192
ТЕЛИЧКО Н. В., ЛЕСКО М.І. Навчання іншомовного діалогічного мовлення на середньому етапі ЗОШ на основі інтерактивних методів.....	194
ТЕЛИЧКО Н. В., ПАВЛИШИНЕЦЬ Я.В. Важливість вивчення іноземних мов на шляху формування єдиного європейського простору у сфері освіти.....	196
ТЕЛИЧКО Н. В., ПОРОХНАВЕЦЬ Ю.Е. Вивчення іноземних мов – ключ до інтелектуального розвитку сучасного студента.....	198
ТИМКАНИЧ М. М. Професійна культура майбутніх учителів початкової школи.....	199
ТОВКАНЕЦЬ Г. В., СКИБА В. В. Професійне самовиховання студентської молоді в умовах університетської освіти.....	201
ТОВТИН Н. І. Українська духовна музика як чинник формування музично-естетичної культури школярів.....	203
ФЕНЦИК О. М., БРОВЧЕНКО Н.В. Патріотичне виховання молодших школярів на уроках літературного читання.....	205
ФЕНЦИК О. М., КЕРЕЧАНІН С. І. Формування комунікативної компетентності майбутніх учителів початкових класів.....	208
ХОМА О. М., ДАНКОВИЧ А.М. Інтерактивні методи навчання, їх застосування у практиці роботи початкової школи.....	210
ХОРКАВА С. І. Концепція розвитку психологічної служби в системі освіти України.....	213
ЧЕКАН О. І. Виховання дошкільників засобами народних рухливих ігор.....	214
ЧЕРЕПАНЯ Н. І. Педагогічний аналіз професійної діяльності педагога дошкільної ланки освіти.....	216
ЧЕРЕПАНЯ Н. І., ІГНАТ А.С. Суть національного характеру виховання.....	218
ЧЕРЕПАНЯ Н. І., ЛУКАЧ М.І. Теоретичні підходи до поняття "спілкування" в психолого-педагогічній літературі.....	220
ЧЕРЕПАНЯ Н. І., ПІВКАЧ О.В. Соціальна поведінка особистості дошкільника....	222

Від стихійного способу життя людина може перейти до такого, який визначатиме самостійно. Але суть цього визначення у виборі умов, спрямованості життя, у виборі тієї освіти, тієї професії, які максимально відповідали б особливостям його особи, його бажанням, його здібностям у побудові відповідної стратегії життя» [4, с. 5].

Отже, формування основ педагогічної майстерності майбутніх учителів потребує їхнього наснаження, аксіо-акмеологічної мотивації до визначення фахових цінностей, цілей, прагнень для реалізації оптимальної стратегії професійного зростання, що визначається як педагогічний емпайермент.

Література

1. Гершон Д. Емпайермент. Искусство творить такую жизнь, какую вы хотите / Дэвид Гершон, Гейл Страуб. – М. : Сов.-амер. гуманит. инициатива / Golubka 1992. – 102 с.
2. Empowerment in Practice: Analysis and Implementation / The International Bank for Reconstruction and Development / The World Bank [Електронний ресурс]. – 2007. – Stock No. 37272. – 72 р. – Режим доступу : <http://siteresources.worldbank.org/WBI/Resources>
3. Empowerment principles of Recovery The Politics of Experience [Електронний ресурс]. – R.D. Laing. – 2009. – August 09. – Режим доступу : <http://spiritualrecoveries.blogspot.com>
4. Mann H. H. Empowerment in terms of theoretical perspectives: exploring a typology of the process and components across disciplines / H. H. Mann // Journal of Community Psychology. – 2006. – Vol. 34. – No.5. – P. 523–540.

УДК 378:811.111

Н.В.ТЕЛИЧКО, В.В. БОДНАРЮК
Мукачівський державний університет

ПРОЕКТНА ТЕХНОЛОГІЯ ЯК ЗАСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ КОМПЕТЕНТІСНО ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ У НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Основне призначення іноземної мови як предметної галузі шкільного навчання – сприяти в оволодінні учнями уміннями і навичками спілкуватися в усній і писемній формах відповідно до мотивів, цілей і соціальних норм мовленнєвої поведінки у типових сферах та ситуаціях. Саме середня школа є тим навчальним закладом, де формуються базові механізми іншомовного спілкування, котрі у майбутньому випускники зможуть розвивати і удосконалювати відповідно до власних потреб [2, с. 56].

Від сучасного навчального закладу вимагається запровадження нових підходів до навчання, що забезпечують розвиток комунікативних, творчих і професійних компетенцій та стимулюють потребу учня у самоосвіті на основі змісту та організації навчального процесу.

Однією з перепон, яка стоїть на шляху успішного оволодіння іноземною мовою, є недостатня, а інколи й відверто низька мотивація учнів до вивчення мови. Саме тому особливий інтерес представляють інтерактивні технології, серед яких особливе місце посідає метод проектів.

Проектна робота є одним із способів активізації пізнавальної діяльності учнів та інтенсифікації навчання [1, с. 54].

Роблячи висновки щодо теоретичних основ проекту та результатів його впровадження в процес навчання, було виявлено, що метод проектів надає нові можливості вирішення складних методичних завдань. Для успішного впровадження проектів у навчальний процес необхідно врахування специфіки конкретної навчальної дисципліни та особливості кожного типу проектів. Проекти, які організуються в позаурочний час, тобто ті, зміст яких не співпадає з програмою курсу навчання, потребують більше часу, як з боку викладача, так і студентів. Вони обов'язково повинні містити різні види заохочення. В позаурочних проектах не можливо реалізувати навчальні завдання, тому що вони спираються на знання та навички, якими учні або студенти володіють. Використання проектної методики вимагає від викладача високої кваліфікації [3, с. 19].

Проекти класифікуються:

- за напрямками діяльності (дослідницькі, інформаційні, прикладні);
- за кількістю учасників (індивідуальні, парні, групові);
- за тривалістю (короткочасні, середньотривалі, довгострокові);
- за формами проведення (екскурсії, експедиції, дебати, круглі столи, семінари, тренінги, конференції, фестивалі, аудіо- та відеопроєкти тощо).

Під час роботи над проектом відбувається формування в учнів загальнолюдських цінностей. Оскільки в основу методу проектів покладено ідею, яка становить суть поняття „проект”, він прагматично спрямований на результат, який досягається після розв'язання тієї чи іншої практично або теоретично значимої для підліткової аудиторії проблеми.

Для ефективного практичного використання методу проектів на уроках іноземної мови потрібно керуватись *основними принципами* проектної роботи:

1. *Проблемність*. Визначення й розв'язання актуальних проблем самими підлітками – це спонукальний мотив для інтелектуальної діяльності, яка, у свою чергу, є необхідною умовою навчального процесу.

2. *Варіативність*. Варіативність визначається вільною, а отже, самокерованою формою побудови проекту, тобто учневі надається повна самостійність під час роботи над проектом.

3. *Когнітивність*. Когнітивний підхід у методиці навчання мовам передбачає не нав'язувати лінгвістичне знання, а допомогти йому народитись і розвивати його. Саме робота над проектом створює такі потреби, які стимулюють інтерес до навчання, перетворюючи процес вивчення мови на процес відкриття мови, процес дослідницький та експериментальний.

4. *Наявність інтересу до навчального процесу*. Як свідчить досвід, учні засвоюють набагато більший обсяг матеріалу, якщо процес навчання подобається їм.

5. *Особистісний чинник*. У ході реалізації проекту учні отримують широкі можливості для того, щоб думати, говорити про себе, свої внутрішні відчуття, інтереси, життєві пріоритети й цінності, що, у свою чергу, активізує спілкування в групі.

6. *Адаптивність*. Цей принцип відображає системну вимогу відповідності елементів системи зовнішнього й внутрішнього середовища самій системі. На практиці реалізація цього принципу полягає в тому, що перед учнями ставляться проблеми, які адаптовані до їхніх інтересів, а також до освітнього рівня, на якому перебуває учень [4, с. 19].

Література

1. Черненко О. В. Проектна технологія в процесі вивчення іноземних мов як засіб розвитку творчої особистості / О.В.Черненко // Англійська мова та література. — 2003. — №12 (120). — С. 9-10.
2. Hutchinson T. Project Video 3. Video Guide. — Oxford University Press, 1997. — p. 34-40.
3. Hymes D. On Communicative Competence // C. Brumfit. The Communicative Approach to Language Teaching. — London, 1999. — p. 5-27.
4. Nickerson R. S. Teaching of thinking and problem-solving. San Diego, CA : Academic press, 2004. — p. 76-82.

УДК 378:811.111

Н.В.ТЕЛИЧКО, Ю.М. КОПЧА
Мукачівський державний університет

ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ З ВИКОРИСТАННЯМ ІГРОВИХ ФОРМ НАВЧАННЯ

Гра створює емоційний фон, важливий для виникнення позитивного ставлення до самого педагогічного процесу, педагога і його завданням. Крім того, в грі труднощі виконання вимог і правил долаються дитиною охоче і з задоволенням.

Для молодшого шкільного віку характерні яскравість і безпосередність сприйняття, легкість входження в образи. Діти легко втягуються в будь-яку діяльність, особливо ігрову, самостійно організовуються в групову гру, продовжують гри з предметами, іграшками [2, с. 19].

Дидактична функція гри реалізується через обговорення ігрової дії, аналіз співвідношення ігрової ситуації як моделюючої, її співвідношення з реальністю. Найважливіша роль в даній моделі належить заключному ретроспективному обговоренню, в якому учні спільно аналізують хід і результати гри, співвідношення ігрової (імітаційної) моделі та реальності, а також хід навчально-ігрової взаємодії. Результативність ігор залежить, по-перше, від систематичного їх використання, по-друге, від цілеспрямованості програми ігор у поєднанні із звичайними вправами [5, с. 52].

Гра допомагає спілкуванню. Вона може сприяти передачі накопиченого досвіду, одержанню нових знань, правильній оцінці вчинків, розвитку навичок людини, її сприйняття, пам'яті, мислення, уяви, емоцій, таких рис, як колективізм, активність, дисциплінованість, спостережливість, уважність. Якщо знайти правильні підходи, навчання зі складної і стомлюючої необхідності може перетворитися в захоплюючий світ незнайомої мови. Одним з цих підходів є гра, найсильніший фактор психологічної адаптації дитини в новому мовному просторі, який може вирішити проблему природного